

Fontes Iuris Polonici
Seria Prawo Miejskie
[Materiały]

Bartłomiej Groicki

**Ustawa płacej u sądów w prawie majdeburskim, tak przed
burmistrzem a rajcami, jako przed wójtem, nowo uczyniona**

opracowała Izabela Wasik

pod redakcją Macieja Mikuły

Opracowanie na potrzeby edycji w serwisie
„IURA. Źródła prawa dawnego”

Odczyt

Kraków 2021

[k. nlb. 1v]

Uftawá płacey u Sądow w Práwie Máýdeburſkim/ thák przed Burmiſtrzem á ráycámi/
iáko przed Woytem Nowo uczyniona.

Cum Gratia & Priuilegio REGIAE MAIESTATIS.

Lazarus Andreae impreſit Craccouiae.

Anno Domini. 1558.

[k. nlb. 1v]

Uftawá płacey

Ponieważ pierwey u tákowych Sądow ludzie byli obciążáni/ á w Nakłady przywodzeni
płáceniem win/co było ubogim ludźiem ku wielkiemu obciążeniu. Tedy Krol Jego
Miłość Sławney pámieći Sygmund tego Imienia pierwszy raczył roſkázáć/ aby tę Uftawę
chowano/ á więcey nád tho nie brano/iedno iáko ſye ná dole nápiſze. Gdzie w Krákwie
Mieyſcie głównieyſzym tey Korony iuż to ták u Sądow záchowywáią / y wſzędz tho tak
po wſzytkiey Koronie chowác máią.

wſzytki

[k. 2r]

Liſt II

u Sądow w Práwie

Wſzytki rzeczy niepożyteczne nie máią być dáley w Práwie chowany/ y ty pytania ktore
w Práwie bywały/ á ná każde pytanie Burmiſtrz álbo Woyt ſkazanie czynił. Aby thego
nie było/tylko wtey rzeczy / o co miedzy ſtronámi idzie: w thákiey rzeczy Sędzia
Wyrok/ to ieſt ſkazanie / wyſłyſzawſzy żáłobę y odpowiedź od ſtron uczynić ma. Ale w
innych rzeczách/ iż gdy ktho cudzą rzecz ſpráwnie / y przypytawa ſye od ſwey ſtrony
przećiw pozwánemu/ pyta pothym pozwány o to/ ieſli ma pokázáć gdzie ieſt ku
ſpráwowaniu rzeczy they umocowan/ w thákiey rzeczy y w drugich ſobie rownych / nie
potrzebá ſkazania żadnego czynić / od kthoregoby płácić miano: Ale ſłownie Sędzia
roſkaże /áby mocowanie ukazał ku ſpráwowaniu they rzeczy/ zá tho nic nie biorąc.

[hasła: sąd, ubodzy, Zygmunt I, Kraków, Korona, burmistrz, wójt, skazanie, wyrok, skarga, pozew,
żałoba, odpowiedź, pozwany]

Sentencyą też/tho ieſt/ ſkazázania nie ma Sędzia czynić ná iedney ſtrony żądanie á
pytanie/ oprócz thego żeby żadna ſtroná nie ſtánęła z uporu/ iáko zową Lácinnicy
contumaciter/ w **[k. nlb. 2v]** citer / w tych rzeczách gdy pytha idená ſtroná/ mąmli
ſtronę pozwać / álbo máiali mi Aktá czyſć/ álbo ieſli mogę około moiey rzeczy
Testámentem czynić á diſponowác. Thu Sentencya ma mieyſce.

Też gdzie czyniono Sentencye około potwierdzenia Liſtow/Minut/ Swiádectwá/
Mocowániá kthorey Oſoby tho ieſt / Plenipotencyey/ Opieki/ Testámentow/ to iuż nie
ma być. Albowiem tákie potwierdzenia nie potrzebne ſą / y nic práwá nieprzydáią / gdy
ſie ukaże/ żeby rzecz nie była ſpráwiedliwa/ co ſye z ſłow á z rzeczy tych co przed
Sádem czynią/ iáſnie okázáć może / A poznác każdego ſpráwiedliwoſć.

[hasła: sentencja, wyrok, sędzia, skazanie, kontumacja, testament, list, minuta, dokument, świadectwo, umocowanie, plenipotencja, pełnomocnictwo, opieka, sprawiedliwość, obyczaj]

W prawie/ iako wedle obyczajai sobie oprawuią: A każdą s tych rzeczy Sędzia ojobno skázował: á za każde mu skázowanie płacono/ To teraz ná ty wšzytki rzeczy skázanie iednym rázem ma uczynić.

Jeżeli około ukazania gwaru álbo zařtempu/ gdy pytaia ięli gwar ma uczynić./ **[k. 3r]**
Liřt III

uczynić/ khtorym obyczajiem/kiedy/ ięli gi dobrze uczynił/ ięli czas áby Gwar zložył/ Tu teř skázania ná takie rzeczy nie potrzebá : dořyć ná tym iż podniowřzy práwá rękę / podnieřye pálec wedle Máýdeburřkiego práwá opiřńania/ á Gwar wedle Práwá uczyni. Teř przy Appellacyách gdy řye kto odzowie od skázania / nie trzebá Sentencyey w tym/ ięli ma być dozwolona Appellacya : A iako rychło kto Appelluie/ ma wykonać řwoię Appellacyá : á tho przeto thego nie trzebá/ iż kořdy moře wiedźieć/ y wie/ iż od skázania po przy ktorá iuř řtrony wypuřzczá/ o the rzecz ktora řye miedzy imi dzieie/ Appellować kořdy moře . A iż theř Appellacyey rok á koniec ięřh do řzeřci Niedziel: oprocz iřby then co Appelluie/ ořtrzeřł tho sobie w Prawie/ iřby mořł rychley řwá Appellacyá wypráwić/ co mu będzie wolno uczynić/ gdy řtronę przyzowie ku řwey Appellacyey.

[hasła: gwar, prawo magdeburskie, apelacja, skazanie, wyrok, sentencja, wyrok, termin, strona]

Nie máia theř tego Sędziowie czynić/ áby co mogá czynić/ iednem skázaniem odpráwić/áby kila skázania dla řwego pořythku z ořobná czynić mieli/ iako gdy řkařá zapłáćić dłuř/te **[k. nlb. 3v]** dłuř/ tedy iuř przytym ma skázáć za rázem czas zapłácenia/ do dwu Niedziel/ do ořmego dnia/ álbo do trzećiego dnia/ álbo do Zachodu Słońcá/ thák iako w thákiey rzeczy skázáć przychoři wedle Práwá.

Przyřyęgi gdy bywaia za skázaniem/ thedy teř tego pytaia nie trzebá/ y iako then co ma przyřyądz/ ma przyřtěpić ku Krzyřu / ná ktory przyřyądz ma/ iako ma przyřyądz/ ięli czas klęknáć/ pálec połožyc álbo zložyc z Krzyřá/ wřřać. Dořyć będzie ná tym/ iż o to pytać będzie Prokurator/ ięli iego řtroná od ktorey řpráwuie wedle obyczajiu Práwá przyřyęgi uczyniřby niemogł za iednym rázem/ ile rázów będzie mořł czynić á popráwić řye : Jeřli Męřkie pořłowie/ thedy dwa rázy moře řye popráwić po pierwszym. Tu w tey mierze iedná Sentencya.

Druga Sentencya theř potrzebna / gdy pyta Prokurator/ ięli juř řtroná gdy przyřyęęę wedle skázania uczyni/ wolen ma być od przenářábánia powodowego. A od Krzyřá teř ná ktory przyřyęęáia/ nie ma nic bráć .

Przyřyęęę gdzieby theř řtroná stronie od **[k. 4r]**

Liřt IIII

řtronie odpuřćila/ thu řadney winy Sędzia nie ma bráć/ tylko ci máia winę álbo iako w Prawie zowa pokup/ przepářć/ khtoryby przyřyęęgi skázaney upornie nieuczynił: Albowiem ięli ten przećiw khtoremu przyřyądz miano/ z łářki álbo prze Bořá boiařń

odpuści przyfjęgę/ thedy niemáſz przyczyny/ czemu Sędzia winę zá tho ma brác / gdy doſwiadczona rzecz ieſt/ iż wiele tákich bywáło/ iż by był nie przyfjągł ſnadź/ boiác ſye winy kthorą Sędziemu miał dáć/ thedy przyfjągł.

Swiádki gdy wiodą tedy teſz tám skazániá nie potrzebá/ gdy pytáią ieſli ſwiádek tám ma być przypuſzczon do tego mieyſcá/ álbo Kołá gdzie Sąd ſyedzi/ mali być ſłuchan. Gdy teſz Woźny/ álbo then Mieyſki ſługá ſwiádczy że pozywał/ mali teſz tám być przypuſzczon: gdyż tho wſzytko ſą iáko Polſkim ięzykiem zowá Lápáczki : Poniewaſz tákie mieyſtcá máią być wolne thym co ſpráwuią ſwoje rzeczy. A Podwoyſki teſz potrzebny/áby przy Sądzie był.

[haſła: sędzia, skazanie, termin, przysięga, prokurator, sentencja, powód, wina, pokup, ſwiadek, woźny, ſługa mieyſki, pozew, podwoyſki]

Gdy theſz przy Spráwách cztą khtore Minuty/ tedy od koſzdej brano groſz: A niegdy niekhtore były bárzo krotkie ku czćieniu: Táke [k. nlb. 4v] Táke theſz gdy czćiono rozne rzeczy á potrzebne ku tey ſpráwie / khtora ſye dzieie / z kſyąg Sáduwych/ thedy od koſzdej rzeczy rozno brano po groſzu. A ták od wſzytkich rzeczy co będą czyfć w iedney ſpráwie/ á ná iedno ſyedzenie Sáduwe: iedno ieden groſz brác máią.

A iż Prokuratorowie mowiác á replikuiác/ wiele przy náczyniá/ á ile rázow mowiá/tylę tho rázow do kſyąg wpiſuią: A ták w máley rzeczy nie mále kſyęgi oney prze będą / ktorých pothym rzeczy/ ná oſtátnim Sądzie/ Sędziowie rzadko álbo nigdy nie cztą. A ták dofyc ná tym/ że tho co Prokuratorowie mowiá/ że to ieden raz zápiſzą/ y od tego teſz ieden raz záplácą.

Gdzieby ſtroná nieſtánęłá/ iżby iá wnieſtánim zdano/ tedy od zápiſjánia Contumácyey w rzeczách ktore nie ſą wietſze dziejſyáci grzywien/ iedno od thego groſz ma być dano/ A ieſliby około Plenipotencyey co ſye dзиаło/ tedy groſz ieden tylko raz ná pierwſzym roku : ná drugich rocech nie trzebá od tego nic pláćić/ gdy iuſz Urząd wie/ iż ieſt mocowány/ gdyż przed tym gdy ſye rzecz dзиаłá około nie ſtánia á przezyſkow czę [k. 5r]

Liſt V

zyſkow częſtokróć brano od Plenipotencycy/ y naklády nie mále z tákich rzeczy ſye mnożyły.

[haſła: minuta, ſprawa, księga sądowa, groſz, prokurator, replika, sędzia, strona, niestanne, kontumacja, grzywna, plenipotencja, rok sądowy, termin, przezysk, nakład]

Wzdánie/ gdy wiele Dźiedzicow czyniło iedno dźiedzictwo wzdawáiac/ tedy od koſzdego z osobná plácono przyfjęſznikom/ gdyż to iedno ieden raz ma być/ od wſzytkich ſpołem zá iedno vzdánie iednoſz záplácenie wedle Starego zwyczáiu/ iáko przed tym od tego plácono/ gdyż teſz táka rzecz/ iednym ſye zápiſzem álbo Aktem odpráwi.

Z Urzędu iejli kiedy odkładano sądy ná inny czas/ tedy też gdy strony Attentowały roku/ A Sąd przełożono/ tedy y od tego że strony Attentowały roku brano od nich pieniądze/ A tak to wszystko już abrogowano/ iż od takich rzeczy y im równych nie mają nic brać tylko iako jye napisał o tym od czego co ma być brano/ tedy jye to tak ma zachować.

W Sądzie wielkim niemają być winy ktore bierano iż kto omylnie jye podmowił/ albo Woytą pierwey niż Burgrabię mianował/ albowiem tho nic nienależy ku przekazce [k. nlb. 5v] przekazce sprawiedliwości.

[hasła: wzdanie, plenipotencja, dziedzic, przysiężnik, stary zwyczaj, urząd, sąd wielki, rok sądowy, wójt, burgrabia, mianowanie, sprawiedliwość]

Gdy kogo obwołają ná Gwałcie ná Mężoboystwie/ tedy też tu pytania wiele bywało/ A za każdym pytaniem nakład szedł/ A tak ten porządek ma być chowan/ Od wezwania Lawnikow ieden grosz : Podwojskiemu co pozywa odczterech pozwow cztery grosze : od pierwszego skazania iejli ma być pomoc od Prawa ku wezwaniu Mężoboyce/ od tego szeląg ieden Lawnikom : od wezwania Mężoboyce Podwojskiemu szelągów cztery. Takież też gdy powie że pozywał albo wołał/ szelągi cztery Od skazania ktore już bywa po żalobie strony/ za niekaszniem drugiej strony. Tedy ná koniec pytaią iejli ma być ten zabity pochowan/ za co wżytko ieden dwa szelągi Lawnikom mają być dany/ a nie więcej. A Sędziemu za ty dwie Sentencye od każdej po groszu. Słudze albo Prokuratorowi co the Rzecz będzie sprawował dwanaście groszy. A wywołanie albo wypowiedzenie gwałtowniká / iako Lácinnicy zową Proscriptio/ ma być od Lawnikow uczyniono głosem/ Poljskiem Językiem/ aby wżytcy słyszac rozumieli.

[hasła: gwałt, zabójstwo, ławnicy, grosz, podwojski, skazanie, prawo, szeląg, żaloba, strona, sentencja, sędzia, sługa, prokurator, proscriptio, język polski]

Gdzieby [k. 6r]

Liśt VI

Gdzieby ieden z drugim swarliwemi słowy nąszedł albo złaiał/ a Sądby to słyszał/ tedy nie ma być każdemu przyfyeżnikowani y Woytowi z osobną winą za to płaconą: Ale iednejz winę położy ten co łaiął tak Woytowi iako Przyfyeżnikom groszy pięć a dwadzieścia y szeląg ieden. A stronie tey którą zlaiano/ ten co łaiął poki Sąd syedzi będzie powinien oprawić/ a odezwać to. A iż gdy jye przed Sąd pozywają o sromotne słowá gdy pozwany przy/ tedy skázowano przyfyeżę: A wszákże iż to zwyczaj tak dżierzy/ gdzie jye słow łaiących dotyczy niedopuszczają przyfyeżi/ y skázowano za razem/ aby obwiniony albo pozwany dał winę. A przydało jye tho iż Niewiastá z Gniewu pozywála trzech albo czterech/ iże mię ze sromocili/ zlaiali/ a tak wżytkiem ponieważ nieprzyfyeżáli skázowano winę dać/ a tak w tym bywało wiele potwarzy/ y nie małe branie win: A przeto w takich rzeczách gdy jye przytráfi między Ludźmi oboiego Stanu/ a zwłaszcza lekkich a małych Perjon/ Sędzia to ma uznawać/ bez wżytkich nakładów: A Stroná obżalowana/ gdy iá świadectwem przeświadcza/ ma skázac aby Stronę obrażoną thymi Słowcy przeprosiła.

Zal mi [k. nlb. 6v] Zal mi tego iżem to z Popędliwości á z Gniewu uczynił/ álbo uczyniła/ gdyż o tobie nigdy nic złego niewiem: y proszę cię dla Páná Bogá/ áby mi tho odpuścił álbo odpuściła. A winę karząc zá niepowścięgliwość Języká Sędzia ma wziąć trzy grojze. Jeřliby z uporu zá rořkazánim Sędziego przeprosić nie chciał/ tedy máią takiego álbo taką wřádzić zá řzyie w Kunę: A pierwey go niewypuścić/ áż temu dořyć uczyni.

Około Ran krwáwych/ ciężkich/ á řzkodliwych/ gdzieby řye rzecz dźiałá/ gwałtownie uczynionych/ obwołáných/ á ořwiádczonych/ Sędzia thák řye ma záchować w brániu win/ ieřliby řye takie Rány przydáły po wywołánim Sądu wielkiego/ niźby dwie Niedzieli minęły/ tedy czterdźięci grojzy winy máią być wźięty. Ale ieřli žeby tákie Rány innego czásu niź pod wywołánim Sądu wielkiego przydáłyby řye/ tedy winy nie máią więcej wźiąć iedno pięć á dwáďdźięciá grojzy j řzeląg ieden. Ale około prořtych [k. 7r]

Liřt VII

prořtych krwáwych Ran álbo řiných/ niemáią tych áni w ták wielkich záchowywáć/ tylko Sędzia ma wźiąć řześć grojzy/ A nie więcej.

[hasła: sąd, przysiężnik, wójt, wina, grosz, pozew, przysięga, potwarz, sędzia, strona, przeprosiny, žal, kara, rana, szeląg]

Prokuratorowie máią być przyřyęgli/ ktorym ma być dawano ab Arce Stanowe/ to ieřt Polřkim řłowem od zapowiedźi rzeczy ząřtáney/ od uřtánia Roku/ od przewleczenia álbo ząwiefzenia Cauři ná inřzy czás Prokuratorowi ieden grořz. Ale zá tho co řpráwuie rzecz iednego dnia tedy cztery grořze każda řtroná řwemu Prokuratorowi dáć ma.

A ktorzyby Prokuratorwie przyřyądz niechćieli/ Sędzia niema im dopuścić przed řwem Sądem żadney rzeczy řpráwować/ á gdzieby przeciw temu czynili/ tedy przez urząd zá to máią być karáni.

A gdzieby ktory przyaciél powinny przed Ráycámi/ álbo Sądem Woytowřkim od przyaciéla ná krotce chciał řpráwować/ álbo rzecz powiedzieć/ tácy máią być od przyřyęgi wolni/ oprocz žeby theř od innych řpráwować chćieli: Ktoby teř Prokurtorá z innąd przywiodł/ te [k.nlb.7v] wiodł/ tedy go teř nie máią do przyřyęgi ciřnąć/ oprocz žeby teř od innych řpráwował/ tedy powinien bęďdzie thyř brzemioná nořić/ iáko inni Prokuratorowie co tám mieřzkáią á przyřyęgiáią.

Przyřyęgá Prokuratorow táka być ma.

Ja. N. przyřyęgam Bogu/ iż Sędziemú álbo řadowi iego pořłudzen być chcę wtych wřzytych rzeczách ktore z Práwá bęďę powinien: A iż wiernie/ pilnie/ bez wřzytych przewłok: nie tym obyczáiem ábych przewłoki umyřlnie czynić chciał/ urząd moy Prokuratorřki czynić á řpráwować bęďę: Z tey rzeczy kthorą przyymę/ á kthorey mi řye zwierzą/ wedle naywřřřzey mořnořci Rozumu mojego/ wedle Sumnienia iáko nalepiey bęďę rozumiał á umiał/ bęďę

bronił/ á [k. 8r]

Liŝt VIII

bronil/ á Spráwy áni Rády they/ ktorey mi fye iuŝ zwierŝą drugiemu niepowiem: Ani przyŝtápię do drugiego ŝpráwować iego rzeczy odŝtápiwŝy od pierwŝzego/ od kthoregobych fye podiaŝ: Ale iuŝ przy thym ŝpráwować á trwáć będę/áŝ do dokonánia tey rzeczy. Liŝtow/ Zapiŝow/ które będę miaŝ od ŝtrony ŝwoiey/ tákieŝ teŝ rády/ rozmow w they rzeczy ktorey mi powierzono ŝadnemu á ow ŝzem ŝtronie przeciwney álbo Prokuratorowi iego álbo komu z tych co by przeciwney ŝtronie byli przychylni/ á przy niey ŝtali/ áni ŝłowem/ áni piŝmem/ áni ŝadnym znákem/ przes fye álbo przes kogo innego. I dobrowolnie nie dam ná ŝobie zyŝkáć they Cauŝy ku ŝzkodŝie mego Pryncypaŝá/ y **[k. nlb. 8v]** lá/ y wŝzythko chcę czynić wiernie á cále/ co ná dobrego Prokuratorá á Obrońcę rzeczy naleŝy/ á nie opuŝzczę tego y przeciwnego temu nic nie uczynię/ z Láŝki/ z Miŝŝŝci/ z Nienawiŝci/ zá Dáry/ áni zá ŝadná ináká rzecŝá. Táki mi Pan Bog pomofŝ.

[haŝla: rok, groŝz, zawieŝzenie, przewleczenie, ŝędzia, groŝz, prokurator, przysięga, strona, urŝád, kara, rajca, ŝád wójtowski, przysięgly, rada, list, zapis, ŝkodá]

U woytowŝkich ŝádw gdy fye wŝzytki rzeczy nie potrzebne máia iuŝ ná ŝtronę odŝoŝyć/ á w naklády Ludŝie nie máia być przywodzeni: tedy wŝzytki ŝpráwy u Woytowego ŝádu/ á zwláŝczá ktoreby niebyŝy więŝŝe dzieŝyáci Grzywien/ owŝŝem więc miedzy ubogimi Ludŝmi nátychmiaŝ Woyt bez odwŝoki á bez wŝzelákich win/ ma rozeŝnáć á koniec uczynić/ táki áko fye theŝ to przed Rádá á Burmiŝtrzem záchowywa/ á od pozwu nie ma nic być więcęcy wŝięto iedno ŝzelág ieden: od ŝkazánia teŝ ŝzelág: á od czćienia co z kŝyág wynidzie od tego nic nie pŝáćić.

Od minut álbo Zapiŝow/ które biorá **[k. 9r]**

Liŝt IX

re biorá w ŝpráwách/ táki przed urŝędem Woytowŝkim/ iáko teŝ przed przyŝyŝeŝniki/ ktore idá z kŝyág urŝędu Woytowŝkiego/ gdzie nápiŝŝá ná puŝkárty/ to ieŝt iedną ŝtronę puŝárkuŝŝá Pápiery/ ieŝli przyŝoŝá pieczęć tedy dwa groŝŝá dáć: Jeŝli niemáŝŝ Pieczęci tedy groŝŝ. A od iedney kárty cáley nápiŝŝaney gdy s Pieczęciá trzy groŝŝe/ á bez Pieczęci dwa groŝŝá. A thák okoŝo wŝzytykich rzeczy piŝania ma fye táki záchováć.

Gdy z Urŝędu Woytowŝkiego pieczętuiá iáki Sklep/ álbo Komorę iáká/ iákoŝfye to przydawa miedzy Ludŝmi z potrzeby á z zwyczáiu w tákich rzeczách záchováŝego/ tedy od tego má być pŝácono trzy groŝŝe á nie więcęcy. A gdyby Skrzynię álbo Száfę iáká pieczętowano/ tedy iedno ieden groŝŝ.

A gdzieby fye Strony zgodŝiŝy/ iŝby záŝfye Urŝád otwaráŝ/ tedy groŝŝ ieden: ále gdzieby rzeczy nie byŝo więcęcy w támtym zámknieniu niŝli ktoreby ŝtáŝy zá dzieŝyęć Grzywien/ tedy iedno ieden ŝzelág.

[haŝla: prokurator, dar, ŝád wójtowski, wójt, strona, naklády, grzywna, rada, burmiŝtrz, pozew, ŝzelág, ŝkazanie, urŝád, pieczęć, groŝz, zwyczaj]

Gdy kogo czynią mocnym ku iákiem **[k. nlb. 9v]** iákiem sprawam przed jámem Woytem/ tedy w tych rzeczách ktoreby on sprawował/ od Zapiśu/ od zdania wnieskaniu/ co pierwey od tego grosz dawano/ aby była roznicá między Sądy Gáionemi/ á między Woytowjskiemi/ thedy iedno Szeląg ma być dawano.

Wwiązanie gdy komu dawano w iáki ogrod/ á przytym były nieiákie domki/ álbo chałupki/ do onego ogrodá przyślufzájące/ tedy od wśzytkich tákich rzeczy z osobná brano. A ták gdyby w iáki ogrod/ á były też przytym iákie domki/ Wwiązanie dawano/ ktemu ogrodowi przyślufzájące/ tedy od tego wśzytkiego sspołem/ á nie od koźdey rzeczy ojobno dáć/ iáko dawny zwyczaj iest/ co do Wwiązania należy álbo dawáią.

Gdyby theż wiele Dźiedzicow było bráciey álbo innych przyaćioł/ coby zá iedny ojoby mieli być rozumiani/ tedy Woyt od wśzytkich ma wziąć sspołem/ á nie od káźdego ojobno/ co od tákiego Wwiązania dáwáią.

A gdzieby taką possejśyą dawano roz **[k. 10r]**

Liśt X

no roznym Perjonam/ żeby iedni mieli Práwo przyrodzone/ drudzy nábyte/ w tákich rzeczach od káźdego z ojobná Woyth ma wziąć wedle zwyczáiu co od tego przyślufze.

[hasła: wójt, grosz, sąd gajony, sąd wójta, szeląg, wwiązanie, zwyczaj, dziedzic, posesja]

Konie gdzieby theż były urzędnie wzięte/ á do Urzędu przywiedźzione/ wielka też utratá około tego ludźiem bywáła ięśli wiele koni było/ á długo ie chowano/ álbowiem ná koźdy dzień á noc od chowánia brano po groszu: A ták nie ma być brano ieno szeląg ieden. A od karmienia koźdy dzień y noc iedno ieden grosz ma być brano: á ktoby zá rázem chciał ręczyć/ tedy ma mu być ná Rękojemstwo dano: á od Obory nie będzie nic dáć.

Gdy Nakłady száciu kthore z Práwá skázuia zá rzeczą zyskáną/ tedy miedzy nakłady to ma być poczytano co stroná Sądowi da/ Prokuratorowi ná dzień ma dáć/ y co zá Minuty ma być dano wedle Uśtáwy iáko ná gorze nápijano.

Podwojścy też gdy pozywáli iz iedná stroná pozwála/ o też też rzecz druga stroná **[k. nlb. 10v]** ga stroná pozwála: A ták czyy pierwszy Pozew był/ bywáła około tego roznicá á prza/ á Podwojśki od obudwu brał. A ták uznawśzy czyy pierwszy Pozew w tákich rzeczách/ nie ma brác iedno od iedney sstrony.

To też był wielki bład y ludźiem bárzo szkodliwy á nie sprawiedliwy/ y niema być chowan/ á owśzem zákazan/ iz ieden ktory miał z drugą Stroną czynić á był możniejszy/ Prokuratorzy álbo też Podwojśkie náiał á zakupił: á iz ich drudzy mieć ku swey potrzebie niemogli/ co niema być/ y ma to być zákazano á broniono.

Dokończenie.

[hasła: wójt, urząd, grosz, szeląg, rękojemstwo, nakłady, prawo, sąd, ustawa, strona, pozew, podwojski, bład, niesprawiedliwość, zakaz, prokurator]